

СВОБОДА
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

СВОБОДА
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОЛЬЩА І ПРОБЛЕМА БЕРЛІНУ

Могло б здаватися, що нова криза навколо Берліну, викликана Москвою як черговий тиск на холодний війни, викликає радість в Польщі, яка ніби повинна радіти кожним новим клопотом Німеччини. Проте — як твердять західні кореспонденти з Варшави — так воно не є. Навпаки, у Варшаві стежать за розвитком цієї кризи з найбільшим стривоженням. Річ у тому, що Нікіта Хрущов, заатакувавши у своїй промові з 10 листопада ц. р. Потсдамський договір з травня 1945 року, як «неактуальний і перестарілий», переосмислює одну подробицю, що має для Польщі найважливіше значення: це єдиний міжнародний документ, що, так би мовити, легалізує де факто теперішній польський західний кордон на лінії Одри-Ніси. У Потсдамському договорі сказано, що голови урядів ЗСД, Англії і СРСР затвердили угоду з Ялтинської конференції, що «остаточно визначила західні межі Польщі, Польщі має підготувати до підписання миру». Границю Одри-Ніси визнали згодом, як остаточно розв'язку, тільки СРСР, т. зв. Демократична, Німецька Республіка та інші сателітні країни у двосторонніх договорах з Польщею. Зрештою, всі західні країни і Німецька Федеративна Республіка стоять на становищі, що теперішні кордони Польщі, які включають т. зв. відіскані землі, тільки провізоричні. Якщо самі СРСР екасували б Потсдамський договір, то це вибило б підставу з-під польської легальної інтерпретації західного кордону Польщі. І тому, внаслідок аліризмів із Варшави, Хрущов намагався ступувати у своїй ноті з 27 листопада враження, начебто річ йшла про анулювання Потсдамського договору, з підкреслюванням проксту, «вічного міста».

Становище всіх поляків, без різниці поглядів, від найправіших націоналістів до комуністів включно, в одному одностайне: вони с за збереження теперішнього західного кордону Польщі і проти сильної Німеччини, яка колиш могла б сагнути за ті свої колишні терени — Додішній Шлезьк, порт Штеттін (Штеттін), Помор'я, як і окуповану тепер Совстами Східню Прусію із Кенігсбергом, що його Совсти прозвали Калінінградом. Будучи проти сильної Німеччини, не тільки Гомулка, але й польські демократи волюють бачити Німеччину поділеною. Звичайно, Гомулка двома руками підписується під советською концепцією «конфедерації» двох Німеччин, з їх демілітаризацією та неутралізацією. Німеччина в блоку країн Північно-Атлантичного пакту (НАТО) може дістати атомову зброю і ставати мілітарно та економічно щораз сильнішою потугою. З другого боку, поляки здають собі справу, що поділ 70-мільйонного народу в самому центрі Європи — штучний і той, що не всіли на довгий час збережить. Калікуляція з промисловими та сільськими підприємствами мас на увазі скріплення в міжчасні польського елементу на «відісканіх землях» і створення там такого етнічного, адміністративно-політичного та економічного статусу, який виключав би всякі поважні зміни в майбутньому.

Однак, поляки — так само всі, від націоналістів аж до комуністических комуністів — надто свідомі свого нещастя, якого зазнають від теперішнього «опікунів союзників» — Москви, Станінозона на польській території советське військо — це не американці і не англієти в Західній Німеччині: воно с символом не гарантії державної безпеки, а символ політичної окупації, економічної експлуатації та морального приниження. Тому за т. зв. пляном Рапацького, комуно-польського міністра закордонних справ, який пропонує «відатомізувати» обох частин Німеччини, Польщі і Чехословаччині, криється надія, що коли б Захід погодився на «звентальзування» Німеччини, тоді відпав би формальний советський аргумент про потребу військового забезпечення через Польщу «ліній сполук» для советської армії в Східній Німеччині, і може Польща могла б позбутися з своїй території советських гарнізонів. Тому в інтересі Польщі с стабілізація відносин в Європі, з тим, щоб західні країни погодилися рідм з Совстами на пакт безпеки з гарантуванням непорушності кордонів. Якщо Німеччина, ціною свого об'єднання, погодилася б на визнання границі Одри-Ніси, на виступ з НАТО і свою «неутралістичність» під гарантією Заходу і СРСР, то це була б ідеальна розв'язка по лінії польських інтересів. — Загострення міжнародного напруження з небезпечною новою війною — це нова смертельна небезпека для Польщі: її повна і фактична окупація советською армією і нове знищення.

Тому нема чого дивуватися нервовим настроєм у Варшаві. Український же інтерес у тому, щоб Польща знову не поширювалася на схід і щоб її ніхто не «рекомпенсував» за пошитою західних кордонів — українськими землями. Але й щоб стабілізація в Європі не стала скріпленням советського «стану посідання» — в Україні.

ПОЛІЦІЯ В КАНАДІ

Новоканадійці й люди, які підв'язують Канаду, часто дивуються різноманітності поліційних з'єднань в Канаді.

На початок ось виникло з «Кенеді Канстел Менюс» («Підручник Канадійського Поліціста»). Поліцейст мусить завжди бути свідомий того, що він с з'єднуючим звеном між громадянином і законами країни... Він має більше повноважень, ніж звичайний громадянин, бо закон надає йому для успішного виконання обов'язків, але він не має більше прав, ніж звичайний громадянин.

Члени усіх канадійських поліційних (чоловічих і жіночих) з'єднань — муніципальних, провінційних, федеральних і компанійних — с свідомі цього основного принципу. Якщо в якомусь конкретному випадку поліцейст виступив би поза межі цієї застави, його з місця звільняють з праці, згідно з законами канадійської демократії.

Видавці книжки «Закои і Порядок в Канадійській Демократії» у своєму описі канадійської поліційної системи відмічують, що «функції й обмеження поліційних сил в будь-якому суспільстві вказують, як далеко це суспільство розвинулося в напрямі справжньої демократії». На їх погляд має сама структура й методи канадійської поліції с наглядним доказом, що Канада с вільною й демократичною державою.

Більшість канадійських поліційних службовців має при собі зброю, але її вільно вживати тільки для самооборони і для наведення порядку в обличчій збройної небезпеки. Поліційні службовці в цій країні не встановлюють законів; вони с тільки уповноважені переводити закони в життя.

В комуністичних і фашистських державах нарід с служого поліції; в Канаді, як і в інших вільних країнах, поліція служить народові.

Корольсько-Канадійська Кінна Поліція (РСМП), не належить до поліційної організації в Канаді. Зорганізована її у 1873 році як «Північно-Західно Кінну Поліцію» для патрулювання і вдержування порядку на безмежних просторах, які відкрито на півночі і заході Канади. Згодом цю назву змінено на «Корольська Північно-Західна Поліція» (1904 р.), а в 1920 році надано їй теперішню назву.

Сьогодні лише дві провінції — Онтеріо і Квебек — вдержують свої власні поліційні з'єднання. Всі інші користуються послугами РСМП, за які вплачують «государ» до домініканого департаменту справедливості.

Корольсько-Канадійська Кінна Поліція, що її очолює Комісіонер, який звітує безпосередньо міністрові «Корони», має обов'язок переводити в життя федеральні закони, які відносяться до наркотиків та акцизного, митного і прибуткового податку. Ця поліційна організація відповідає податку Федеральному Слідчому Бюро (ФБІ) в з'єднаних Державах Америки і «Скотленд Ярдові» у Великій Британії.

Члени РСМП с також відповідальні за здійснювання приписів, що відносяться до індій та ескімосів Канади; до речі, вони навіть вдержують два чи три торговельні пости в околиці Гадсон Вей, щоб запобігти місцевому населенню того дистрикту

ЕКОНОМІЧНИЙ ПЛАН КЕЙЗЕРЛІНГА

Під час виборчої кампанії і вже після демократичної виборчої перемоги президент Айсенгавер гостро виступив проти демократичної «марнотратної» фінансової політики і заповів, що при допомозі «вста» побороваватиме всі ті законопроекти, які зможе прийняти демократична більшість в Конгресі і які він, Президент, вважає за неконечні для справного діляння урядових агенцій і для безпеки країни.

Колишній голова Ради Економічних Дорадників під час президентури Гаррі С. Трумана, Вашингтонський економіст і адвокат Лівон Г. Кейзерлінг виступив у журналі «Нью Йорк Таймс» статтю під заголовком «Найближча ціль — 600-мільйонна економіка», в якій, спростовуючи господарські плани президента Айсенгавера, твердить, що сміливе збільшення федеральних витраток може тільки прискорити ріст економіки країни і облегшити виконання зобов'язань, які ЗДА має супроти себе і інших держав.

Кейзерлінг каже, що ЗДА недоцінювала СРСР аж до випущення першого советського «Спутника». Після того ЗДА настрашилися комуністичної Москви і почали планувати, як би то не дозволити, щоб СРСР вів перед у продукції модерної зброї. Коли ж ЗДА відмовилася випустити штучних сателітних землі, уряд цієї країни знову заговорив про ошадності і про зменшення федерального бюджету. На думку демократичного економіста, це с неправильний шлях. На доказ цього наводить він такі міркування:

1. Кейзерлінг пропонує продовжити наступних 7-ох років збільшувати щорічно на 5 відсотків національну продукцію. Протиники його плану твердять, що це б нееральний проєкт, бо економіка ЗДА досі річно збільшувалася пересічно на 3 відсотки впродовж останнього півстоліття. Кейзерлінг відповідає на це, що не можна говорити про пересічне тривісцеве збільшення економіки, бо в першому півстолітті були роки рецесії і навіть депресії, і коли б їх врахувати, то пересічне збільшення економіки було б більше за 3% (але Кейзерлінг не передбачає рецесій в майбутньому, хоч інші економісти вважають, що економічні цикли с річно неминуючі).

2. Противники економічних планів Кейзерлінга твердять, що збільшення економіки кожного року на 5 відсотків збільшуватиме інфляцію долара. Вони дістають на це таке висноєння Кейзерлінга: Це правда, що під час війни, коли економіка зростала на 8-10 відсотків, то зростала й інфляція, бо товарів щоденного вжитку було замало, а деяких інших товарів було забагато. А втім, що робити з таким фактом, який постав був під час останньої рецесії, коли одночасно зменшувалася продукція і зростали ціни на товари щоденного вжитку, — питається оборонець пляну більшого росту американської економіки. Кейзерлінг вживає тут такого порівняння: «Автомобіль зуживав більше газу тоді, коли їде повільніше, ніж тоді, коли їде із найбільшою швидкістю. Подібно з

ПІСЛЯ ВИБОРІВ У ФРАНЦІЇ

Париж. — Отже, вибори до Національної Асамблеї — чи пак просто парламенту — у Франції закінчилися, принісши різні несподіванки, головним чином численним кандидатам.

Всі заскочені одним — великою фреквенцією: у виборах взяла участь 78% управлених до голосування. У деяких округах фреквенція була менша, але в деяких вона досягнула 85%, чого ніхто не сподівався, беручи до уваги млявість передвиборчої пропаганди. Чому ж ця несподіванка?

Річ в тому, що ці вибори в уяві кожного француза були тільки доповненням референдуму, що відбувся 28 вересня. Французький загаль рішеніє де-голівський експеримент вести до кінця, і майже всі, що голосували тоді, пішли до урн і тепер.

З цієї точки погляду слід розглядати й вислід виборів. Вони були потвердженням вислуду референдуму: партії, що стояли в опозиції до де Голя і його нової конституції, втратили голоси, партії, що стояли за ним і його конституцію — вийшли переможними у виборах.

Правда, не слід забувати, що нова виборча ординація побудована так, що в першій турі вибрало лише 42 посів, а решта 423 мусили пройти зрід пробу другої тури в минулу неділю. Во, щоб бути вибраним, треба було мати половину + 1 відданих голосів. А таких кандидатів було лише 42. Між ними всього на-сього один (1) комуніст. В минулу неділю остаточно добавили до того числа ще 9 комуністів, разом 10, замість попередніх 144-ох!

Комуністи найбільше потерпіли в цих виборах, втративши 25% голосів у порівнянні з виборами 1956 р., а найголовніше — втративши міг свої переваги на так зв. «червоному перстені» довкола Парижу. Цей перстен — це робітничі передмістя, де в більшості голови громад і муніципальні ради с в руках комуністів. Іх постава до нової конституції, постава до де Голя перерішила справу. Як ми свого часу підкреслювали, нерешучий француз наставляє на національні сили, і за комуністів голосував тоді, коли не вірив у те, щоб національні партії могли щось зробити. Тепер він вірив і допомагати закордонним так видатно, що зовсім усунемо проблему економічного недостатку у себе і поважно зменшило її закордоном, хоч вона існувала впродовж цілої історії. Тоді людство зрозуміло вартість миру й доброї волі, і тоді можна буде вільно збільшити культурні добра людства, а це ж с правдивий характер того зашадня, що стоїть перед Америкою.

Оцей оптимістичний плян Кейзерлінга дуже цікавий, але інші економісти в своїх прогнозах обережніші, бо бояться інфляції, яка с дуже можливою при постійному зростанні економіки. Економісти також сумніваються, чи постійним зростанням економіки можна виключити такий чинник, як економічна рецесія, яка може перейти навіть в депресію, коли постійно збільшувати продукцію, навіть і під державною контролю.

Париж. — Отже, вибори до Національної Асамблеї — чи пак просто парламенту — у Франції закінчилися, принісши різні несподіванки, головним чином численним кандидатам.

Всі заскочені одним — великою фреквенцією: у виборах взяла участь 78% управлених до голосування. У деяких округах фреквенція була менша, але в деяких вона досягнула 85%, чого ніхто не сподівався, беручи до уваги млявість передвиборчої пропаганди. Чому ж ця несподіванка?

Річ в тому, що ці вибори в уяві кожного француза були тільки доповненням референдуму, що відбувся 28 вересня. Французький загаль рішеніє де-голівський експеримент вести до кінця, і майже всі, що голосували тоді, пішли до урн і тепер.

З цієї точки погляду слід розглядати й вислід виборів. Вони були потвердженням вислуду референдуму: партії, що стояли в опозиції до де Голя і його нової конституції, втратили голоси, партії, що стояли за ним і його конституцію — вийшли переможними у виборах.

Правда, не слід забувати, що нова виборча ординація побудована так, що в першій турі вибрало лише 42 посів, а решта 423 мусили пройти зрід пробу другої тури в минулу неділю. Во, щоб бути вибраним, треба було мати половину + 1 відданих голосів. А таких кандидатів було лише 42. Між ними всього на-сього один (1) комуніст. В минулу неділю остаточно добавили до того числа ще 9 комуністів, разом 10, замість попередніх 144-ох!

Комуністи найбільше потерпіли в цих виборах, втративши 25% голосів у порівнянні з виборами 1956 р., а найголовніше — втративши міг свої переваги на так зв. «червоному перстені» довкола Парижу. Цей перстен — це робітничі передмістя, де в більшості голови громад і муніципальні ради с в руках комуністів. Іх постава до нової конституції, постава до де Голя перерішила справу. Як ми свого часу підкреслювали, нерешучий француз наставляє на національні сили, і за комуністів голосував тоді, коли не вірив у те, щоб національні партії могли щось зробити. Тепер він вірив і допомагати закордонним так видатно, що зовсім усунемо проблему економічного недостатку у себе і поважно зменшило її закордоном, хоч вона існувала впродовж цілої історії. Тоді людство зрозуміло вартість миру й доброї волі, і тоді можна буде вільно збільшити культурні добра людства, а це ж с правдивий характер того зашадня, що стоїть перед Америкою.

Оцей оптимістичний плян Кейзерлінга дуже цікавий, але інші економісти в своїх прогнозах обережніші, бо бояться інфляції, яка с дуже можливою при постійному зростанні економіки. Економісти також сумніваються, чи постійним зростанням економіки можна виключити такий чинник, як економічна рецесія, яка може перейти навіть в депресію, коли постійно збільшувати продукцію, навіть і під державною контролю.

Юрій Студинський ПІСЛЯ ВИБОРІВ ДО СОЙМУ В БАВАРІЇ І ГЕССЕНЦІНІ

Вибори до крайових соймів, які саме відбулися, не принесли ані Християнсько-Суспільній партії (ЦСУ-ЦСУ), ані німецьким соціал-демократам виразної перемоги. Видно, локальні симпатії до поодиноких членів ЦСУ-ЦСУ чи до членів СПД були сильніші, ніж усі партійні заклички. Так, наприклад, у Баварії вийшли в пряму голосування послами відомий баварський політик Ергард (ЦСУ), прем'єр Баварії Зайдлер (ЦСУ) і колишній прем'єр Баварії Гегнер (СПД), натомість перепав при виборах президент Баварської партії проф. Бавмгартнер в користь кандидата на список ЦДУ.

Вранці 24 листопада в головних кватирах партій БГЕ (німецька партія вітківів) та в Баварській партії поплили шампанське вино, коли провід цих двох партій довідався, що вони досягли більше, ніж 10% всіх голосів, тобто, що вони вийдуть до нового Баварського Сойму. Отже, сьогодні зараз по виборах б'ють в тріумфальні дзвони майже всі партії, що брали участь у виборах. В дійсності, великим переможцем в Баварії с партія християнських суспільників ЦСУ, яка отримала 47.3% всіх голосів. Зараз після неї йдуть соціалісти з 27.7% голосів.

Не зважаючи на локальні відносини, що рішально про вислід виборів до Сойму, бачимо наглядно, що серед німецьких виборців у Баварії прийшло до певного роду стабілізації поглядів. Дві головні партії, ЦСУ і СПД, робили всі можливі заходи, щоб збільшити число своїх виборців, і тим двома головним партіям це вповні удалося. Вони можуть сміливо твердити, що збільшили свої голоси. Але християнські суспільники не отримали абсолютної більшості в Баварському Соймі, а до ті мети вони прямували. Знову ж соціалістам не вдалося побити християнських суспільників, а збільшення своїх мандатів, збільшення воєк, як і християнські суспільники, коштом малих партій. Отже, бачимо, що німецьке політичне життя йде до двопартійної системи, не зважаючи на те, що малим партіям удалося переступити 10-відсоткову клявулу.

В Мюнхені перед самими виборами промовляв німецький канцлер Аденауер. Його промова, вихлопана з великим темпераментом, не дотикалась ніяких локальних справ. Всі його думки були спрямовані на ситуацію в Берліні. Він піддав гострій критиці політику СПД щодо альтернатив, кажучи, що Берлін перешов би вже сьогодні в руки советської зони, якби його уряд не стояв на становищі тісної співпраці з альянтами. Аденауер підкреслює тісні взаємини Німеччини з у Франції і її заморських колоніях, що входять у склад Французької Унії. Найбільшою і найбільшочіною проблемою залишається надалі Альжир. Найбільша невдача недавніх виборів — брак дійсних репрезентатів муніципальського населення Альжирів в новому парламенті Франції.

О. Д-вич

Францією і вигодою пенів в честь де Голя за його любляльне ставиєння до Німеччини в усіх важливих проблемах світової політики.

У своїй виборчій пропаганді німецькі соціал-демократи теж висували передусім проблеми закордонної політики. Ані соціал-демократи, ані християнські суспільники не спиналися довше на питаннях внутрішньої баварської політики. Одну другу партію підперли виборці тим, що партія ЦСУ не тільки що затримала стан посідання свого, але і збільшила його, а саме з 38 на 48 відсотків всіх відданих голосів. Партія СПД затримала, як і давніше, своїх 28%.

У Гессенціні партія християнських суспільників здобула більше нових голосів, ніж партія СПД, але втратила приблизно 9% голосів, коли порівняти їх з виборами до Бундестагу. Вона досягла 32.1% всіх відданих голосів. СПД залишилася в Гессенціні найсильнішою партією, отримавши 46.9% всіх голосів. У Гессенціні повної поразки зазнала партія вільних демократів, не досягнувши там 5-процентової клявули, яка зобов'язує в Гессенціні. І тут теж виявилось, що і соціал-демократи і християнські суспільники мають певних своїх виборців, а збільшили б вони свої голоси тільки коштом малих партій.

Дотеперішній прем'єр-міністер в Гессені, Цін, заявив, що вислід голосування вважає важ для особистої програму Аденауера.

ПОМЕР ДОСЛІДНИК ПОЛІЦІЙНИХ ОКОЛИЦ СЕР ГЮБЕРТ ВІЛКІНС

Фремінгтем, Массачусетс. — 1-го грудня в сюрму мешканці в готелі помер тут у віці 70-ох років дослідник поліційних околів сер Гюберт Вількінс. Він вельми любив, що був учасником численних поліційних експедицій та літів в район бігуна на літаку в 20-их роках цього століття. Тепер він працював як географ і дорадник при Дослідному Центрі постачального корпусу армії в Нетіку, Массачусетс.

ЯК ШАТРА БРОНЗОВІ...

Як шатра бронзові, стоїть камінь. І жовтими липи піднімали. Поближк все: і радості і раїни. Все в прохолодні збрисало вузлі.

І дні змішались в неясних сплетках. І стопом бронзовим лежать роки. Не розпізнавши на старих монетах Минулого зипраччю знаки.

І в улюб'язі приручили, в неминуучій Свій уліт, ти чарувач! Почувш стук: З гілля каштанового палід блискучого Враз падає на безобличний брук.

Ти в руки візьмеш плід з чуттям туманним — Дитя, що буде деревом рости. Тобі здається: в житті м'якшим Колись давно дитинство, мав і ти.

МИХАЙЛО ОРЕСТ

П'ЯТИРИЧЧЯ ХОРУ „КОБЗАР” У ФІЛАДЕЛФІЇ

Український Мішаний Хор „Кобзар” у Філадельфії разом з Українською Симфонічною Оркестрою під мистецтвом провідного диригента Рудольфа Гольца, 29 листопада великий концерт у залі Тавн Голл у Філадельфії. В програмі концерту теж солістка-мольончелістка Зоя Полєвська. В першій частині програми хор „Кобзар” з оркестром виконав „Аллілуй” з Гендельової „Месії”, як і теж Лисенкову кантату „Радуйся, діво”, а як і теж солов'ї співають Євгенія Василенко, Марія Яковичук, Мурова, Марія Яковичук, Омелян Тагушак і Мирон Радчук, та в кінці симфонію поему Антона Рудницького „На світанку”, з солістами Євгенієм Василенко і Іваном Гаврилюком. Другу частину концерту виконавистів відомої чеської Зои Полєвської і хору з оркестром. Солістка Полєвська при аккомпаніменті свого батька проф. Миколи Полєвського виконала три композиції для мольончелі, а саме: танець Фрескобаллі, кантату Рудницького і данду Альфано. Хор „Кобзар” з оркестром виконав інтермедію з опери Рудницького „Довбуш”, як і теж марш з опери Верді „Аїда” і пісні Штрауса. Аккомпанімент спо-

СУСПІЛЬНА ДОПОМОГА ЗУАДН-У

7-го листопада ц. р. відбулася чергова місячна нарада Екзекутива Злученого Українського Американського Допомогового Комітету. На цій нараді обговорено цілу низку актуальних переселенчів і допомогових проблем. Президент ЗУАДН-у д-р Галам подав точний звіт про працю ЗУАДН-у за останній місяць. Зі звіту довідуюся, що ЗУАДН-у виплатив за жовтень такі допомоги:

Для ЦПУЕН — 200.00 дол.; для Комітету опіки над паненою Оттамоною Петлорою — 100.00 дол.; для НТШ у Сарселі — 392.00 дол. (доплата за чотири місяці); для Українського Вільного Університету — 70.00 дол.; для УТГГ — 42.00 дол.; для Незалежної Асоціації — 140.00 дол. (за два місяці); як і теж і персональна допомога для деяких діячів української культури, а саме для письменника Івана ІІІ в Австрії — 50.00 дол.; для письменника Теодосія О. — 116.00 дол. (покриває ваканційного бунту); для п. Н. Д. — 10.00 дол. Всі грошові допомоги видано в останньому місяці на близько півтора тисячі дол.

Президент звітував теж про організаційну працю ЗУАДН-у Комітету в останньому місяці. В жовтні, в дні 16 і 17-го відбулися важливі наради у Вашингтоні в справах допомоги втілкам. На цих нарадах запропоновано створити нову установу допомоги втілкам і до співпраці з цією установою зразу приступити наш ЗУАДН. 22-го жовтня відбулися наради у державному департаменті у Вашингтоні в справі діяльності ЗУАДН-у на території Європи. В обох нарадах брав участь президент ЗУАДН-у, у нарадах 22-го жовтня разом із правлінням дорадником ЗУАДН-у адв. М. Пізнаком.

В жовтні Екзекутив ЗУАДН-у приступив до виконання одного із намічених поручень Шостих Заг. Зборів ЗУАДН-у. А саме 21-го жовтня відбулася у Нью-Йорку нарада в справі створення Фонду Допомоги Дітям Української Культури. В нараді взяли участь представники організації, які об'єднують письменників, науковців і мистців, і дали початок для існування Культиурного Допомогового Фонду при ЗУАДН-у, якого завданням є нести матеріальну поміч працівникам української культури.

Президент по ініціативі формував теж, що ЗУАДН-у отримав від кооперативу КАРЕ, який членом є, пакети харчових продуктів вартості 6,500.00 дол., в тому для розподілу в Німеччині пакети на суму — 2,400.00 дол., а решта — це харчові, одягові і пакети з біллим для розподілу в Польщі. Президент подав звіт про кореспонденційним шляхом для управління допомогою діяльності в Німеччині, Австрії, Польщі і Югославії. Екзекутивна перевела широкую дискусію над порушеннями у звіті проблемами і винесла рішення.

Допомога: Екзекутив ЗУАДН-у порішила отримати допомогу від коопер. КАРЕ, а саме харчові пакети вартості 2,430 дол. переслати в Німеччину до Європейського Представництва для розподілу найбільше потребуючим родинам. До Польщі переслається 384 пакети, а саме пакети одягові, харчові і з біллим. Крім цього поставлено і вже вислано другу посылку вжиток до виживання і

нашу для Української Кооперативу в Перемішлі на суму 150.00 дол.

Екзекутив порішила вислати грошову допомогу за місяць листопад, а саме: для Комітету Опіки над Паненою Оттамоною Петлорою — 109.00 дол.; для НТШ у Сарселі — 98.00 дол.; для УВУ — 70.00 дол.; для Незалежної Асоціації — 70.00 дол.; для УТГГ — 42.00 дол.; для Української Громади в Туреччині на призначення для бібліотеки — 60.00 дол.; для УЦДЮ в Зальцбургу, в Австрії — 50.00 дол.; для п. Н. Д. — 10.00 дол.

Екзекутив порішила теж з уваги на малі збіркові фонди звернутися до установ і організацій, які користуються доцільно ЗУАДН-у, щоб вони своєю активною участю чи то статтями у пресі, чи зверненнями підтримали збірку ЗУАДН-у, щоб ЗУАДН міг вести свою допомогову діяльність в повній ширині. Екзекутив звертається теж до всієї української громади у ЗДА своїми пожертвами допомогти ЗУАДН-у Комітету продовжувати допомогову діяльність. Пожертви проситься переслати поштовою адресою:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN
RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

Екзекутив порішила щомісячну доцільно для Комітету Опіки над Паненою Оттамоною Петлорою. Цю доцільно виконав ЗУАДН щомісячно вже від восьми років. На жаль на фонд цієї виплати не впливають ніякі майже жертви, хоч деякі організації самі передають збірки на цю ціль. Тому Екзекутив ЗУАДН-у звертається з проханнями, щоб усі збори на цей фонд переслали до ЗУАДН-у на який подано адресу, щоб ЗУАДН міг і надалі забезпечити пристойне існування для вдов по Головному Оттамонові.

Екзекутив схвалив теж почин для створення Допомогового Фонду працівникам української культури, прийняв запропонований проект правильності і доручив скликати нараду представників заінтересованих організацій, для формального вибору Кураторії Фонду. Екзекутив привітав великодушний почин Українського Народного Союзу і спеціальної редакції „Свободи”, щоб чистий дохід з Ювілейної Зустрічі „Свободи” в дні 29-го листопада ц. р. передати на цей Фонд допомоги дітям української культури.

Екзекутив порішила відзначити дату 20-го червня 1959 року, як 15-ті роковини від дня заснування ЗУАДН-у, для відзначення цієї дати влаштувати імпрезу з бенкетом, а дохід призначити на допомогову акцію. Точний план переведення цього свята передано на опрацювання Президії.

Злучений Український
Американський Допомоговий
Комітет.

Десятий звичайний загальний з'їзд Федеративного Товариства Українських студентів Католіки „Обнова” відбувся у Лювено (Бельгія) в дні 28-29 грудня 1958 року. У програмі з'їзду доповідь О. Кошоби п. н. До джерел 24-го Світового Конгресу Папс Романа у Відні, товариська зустріч делегатів і гостей та вибір нових керівників органів Федерації.

Читайте українські книжки в газеті, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО”

В суботу, 6-го грудня 1958 р.
о год. 7:00 вечора
у великій залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при 140-142 Second Ave. в Нью-Йорку

ВЕЛИКА ЗУСТРІЧ ПИСЬМЕННИКІВ з Українським Громадянством Нью-Йорку і Онолиць

В програмі:
ЕССЕ-ПРОЗА — ГУМОРЕСКИ — ПОЕЗІЯ.

Передбачається виступи (за алфавітом):
Еміль АНДІВСЬКИЙ, Олега ЗУСЬКОГО
Жені ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ, Івана КЕРНІНСЬКОГО
Івана ВАГРИНІЙО, Леоніда ПОЛТАВИ
Василь БАРКИ, Миколи ПОНЕДІЛКА
Носітка ГІРНИКА, Уласа САМЧУКА
ДІМІТ, Остапа ТАРНАВСЬКОГО
Зосина ДОНЧУКА, Ірину ШУВАРСЬКОГО
Галини ЖУРИН

Вступне слово скаже і ввечерю керуватиме:
Юрій ЛАВРИНЕНКО-ДИВЧИЧ.

ЗАПРОСИТЬСЯ ЯКНАШИРШІ КОЛА
УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА.

УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНОЗНАВСТВА

при Науковому Товаристві ім. Шевченка в ЗДА
302 — 304 Захід 13 вул. в Нью-Йорку
ШОСТИЙ ЦИКЛ ВИКЛАДІВ
АКАДЕМІЧНОГО РОКУ 1958-59
— відбудеться —
в СУБОТУ, 6-го ГРУДНЯ 1958 р.
в 2-й годині по полудні.

ПРОГРАМА:
1. Проф. В. ЛЕВ і асист. Л. ХРАПЛИВА: Семінарійні
завдання — читання і пояснення творів М. Зерова, IV. —
Год. 2:00-2:50.
2. Проф. М. ВЕЛИЧКІВСЬКИЙ: Економіка України, V. —
Год. 2:55-3:45.
3. Проф. К. КИСІЛЕВСЬКИЙ: Українська мова — практи-
чна стилістика, VI. — Год. 3:50-4:40.
4. І. Б. Проф. Ю. ШУМОВСЬКИЙ: Археологія України, II. —
Год. 4:45-5:25.

Виклад проф. Шумовського буде ілюстрований картин-
ками, висвітлюваними на екрані.
Всі викладачі і семінар відбудуться в залі НТШ.
Доїзд підземною: зупинка ліній Індепендент при 14-й
вулиці і 8-й Евєні в Нью-Йорку.
Дирекція Університету Українознавства

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛИ

Концерт Зої Полєвської в Нью-Гейвені

В неділю, дня 23 листопада ц. р. молода українська челистка Зоя Полєвська виступила у відомому університетському осередку Нью-Гейвені з концертом, на програму якого склалися твори українських і чужоземних композиторів, як і теж власні композиції. Концерт відбувся в залі ІРКА і пройшов з повним успіхом при численній участі місцевого українського громадянства і гостей з американського світу. Місячний щоденник „Нью-Гейвен Івнинг Реджістер” у числі з 24-го листопада надрукував дуже прихильну оцінку виступу п-ни Зої Полєвської, написав музичним рецензентом цього ж часопису п. Дж. Е. А.

Молода українська челистка Зоя Полєвська — пише згаданий рецензент — повторила в більшій частині програму, що вона п-ни виконала декілька місяців тому в Тавн Голлі в Нью-Йорку. „Панна Полєвська, яка виступала тут вчора під протекторатом Українського Музичного Інституту, виявила себе як винятково обдарована й завершена челистка. Дійсно можна бути переконаним, що вона виступала з такими оркестрами як Віденська Філармонія й „Ля Скала” в Мільні а також, що вона тепер з великим успіхом давала концерти в Карнегі Голлі і Тавн Голлі в Нью-Йорку.

Челистка виконала фінальні розділи „Варіації на тему Роккоко” Чайковського, як автор увійшов до концертної зали. Все ж таки лишлася ще досить велика частина цього подвигу для виолончелі, щоб переконатися слухачів, що технічна майстерність п-ни Полєвської перемає безмірні труднощі цього твору. П-ни подвійні ноти були бездоганні, фліжолети виконувалися прозоро, ясно, й її звуки в найвищому регістрі були на диво точні. „Ліричне та поетичне почуття юної челистки звернули на себе особливу увагу в другому відділі концерту, який включав низку

Зоя Полєвська

незнайомих авторів творів. Один з них, який був виконаний досконало і захопленням в нюансах і з розкішними тонами, був власний твір артистки, — „Українська пісня”. Контрасти поміж правдивим та вібруйним звуком були серед майстерних досягнень в „Пасторалі анд Рілі” Кирила Скотта і з технічного боку там були складові струнний глісандо і чисто виконані руляди і фігурації. „В надатках було продемонстровано дійсно досвідчене володіння смичком і пальцевою технікою в творі Сарасате і дійсно повна душа гра на виолончелі в чудесному „Травмері”. Проф. Микола Полєвський, батько артистки, дав на фортеп'яні справді професійне доповнення.”

Після концерту місцева українська громада влаштувала для п-ни Зої Полєвської та її батька проф. Миколи Полєвського товаришеский прийняття. Найближчим часом п-на Зоя Полєвська виступить із своїми концертами (ресіталами) в Бюфало (6 грудня), в Уатті (12 грудня) та в інших містах ЗДА. С. М.

Армія випробує можливість комунікації в космічних просторах

Вашингтон. — В найближчих днях цього місяця армія має пробувати випустити керовану ракету в район Місяця, в якій будуть прилади до дослідів можливості майбутньої комунікації в космічних просторах, віддалених на більший міль від Землі. Армія вже має готову цілу систему цієї комунікації у зв'язку з підготовкою ракети до Місяця. Випуск ракети в район Місяця, яке має відбутися за кілька днів, буде першою

пробою чи ця система має виглядати на швидке здійснення. Інсталяція великої радіолової антени недалеко Долини Смерті в Каліфорнії, — це перший знак цієї підготовки. На цей проєкт мають видати багато мільйонів доларів, і цим проєктом займається Джетова Лябораторія в Пасадені, Каліфорнія. Ця антена, 80 стій завдовжки, може ловити радіові сигнали з космічних просторів, в яких будуть літаки або ракети у віддалі 500,000 миль.

Українознавство в Університеті Вейн

Університетські курси української мови і української культури у Стейтовому Вейн-Університеті в Дітроїті існують. В січні 1959 року почнуться нові курси на черговий курс. Як уже повідомлялось, курси українознавства в Вейн університеті є програмними університетськими курсами, тому всім слухачам, що впишуться на ці курси, буде зараховано відповідну кількість кредитних годин, а після закінчення університету абсолютні матимуть можливість виказуватися офіційними даними про студії університетського курсу українознавства. Управа Українсько-Американської Фундації, що спонсорує українознавчі курси, цього року реорганізувала свою працю. Створено програмову комісію для сприяння поліпшенню методів викладання, а також фінансову комісію для мобілізації потрібних коштів. На чолі програмової Комісії стоїть д-р Г. Тренд, професор Вейн-Університету, а фінансової член Управи Фундації інж. Ів. Панчак. Для поглиблення праці Фундації, а головне для залучення до співпраці всіх професорів і кращих студентів університету та науковців, що знаходяться на території Дітроїту і працюють в різних наукових інституціях і приватних дослідних лабораторіях, Програмова Комісія Фундації розробляє проєкт організації „Науково-дослідної групи” при Вейн Університеті, що згодом мала б перетворитися на „Науково-дослід-

ЮВІЛЕЙ ПРОФЕСОРА Е. ВЕРТИПОРОХА

В цьому році минає 60 років з дня народження проф. д-ра Еугена Вертипороха і 30 років його наукової праці. Проф. Е. Вертипорох є дійсним членом НТШ і професором Рабсон Інституту Технології в Торонті, як теж головою Управи КНТШ.

Ювілейне прийняття для проф. Е. Вертипороха відбудеться в суботу, 6-го грудня, год. 7:30 вечора в домі Т-ва „Просвіта” при вул. 140 Ветере у Торонті. Адреса Ювілейного Комітету куди треба скеровувати писемні привітання для Ювілянта: 326 Queen Street West-Toronto 2 B, Ont., Canada

Всіх приятелів і друзів професора Е. Вертипороха та цю Ювілейне Прийняття щиро запрошує

Ювілейний Комітет

Кожний свідомий українець та кожний свідомий український громадянин повинен брати участь у цьому Ювілейному прийнятті, щоб своїми членством збільшити надрі ідейних українських прагнень

ФІРМА П. СТАСЮК в НЬО ЙОРКУ

—> ПРОДАЄ <—
В СВОЙОМ СКЛЕПІ РІЗНІ СИРОВІ М'ЯСИВА, ТА
ВЛАСНОГО ВИРОБУ М'ЯСНИХ ПРОДУКТІВ,
ТІЛЬКИ ПЕРШОЇ ЯКОСТІ, ПО НАСТУПНИХ
ЦІНАХ:

СІНАНА
КОВБАСА 69¢ lb

ІМПОРТОВАНІ
ШИНКИ ПЕРЕДНІ 79¢ lb
(PICNIC)

КРАЯНА
КОВБАСА 98¢ lb

ПОЛЯДВИЦЯ
ІМПОРТОВАНА 98¢ lb
з ПОЛЬЩІ — 3 ф. ПУШКА

ІМПОРТОВАНІ
ШИНКИ 95¢ lb
з ПОЛЬЩІ — від 8-9 ф.

СВІЖА
КОВБАСА 79¢ lb
(НЕ ВУДЖЕНА)

ІМПОРТОВАНІ
ШИНКИ 85¢ lb
ПРАЗЬКІ — ЦІЛА КЕНА

P. STASIUK
124 FIRST AVE.
Bet. 7-8th Sts. NEW YORK, N. Y.

64-й ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
в НЬО ЙОРКУ
— влаштовує —
КУРС МОДЕРНИХ ТАНЦІВ для Молоді
під керівництвом професійної учительки
п. МАРІ ЗАДОРЖНОЇ
в залі ч. 22 УНДОМУ — при 140-142 2-га Евє. в Нью-Йорку.
Курс/буде відбудуватися:
в НЕДІЛІ — в год. 3:00-5:00 по полудні.
ПОЧАТОК в НЕДІЛЮ, 14-го ГРУДНЯ 1958 р.
Вписи приймається у краніші з квітами І. РОЖАН-
КОВСЬКОЇ — 45 E. 7th St. — кожного дня, за винятком не-
діль і понеділка, в год. 5-7 вечора.
Оплата — \$15.00 від особи, платна при вписі.

Український Спортивний Клуб
в НЬО ЙОРКУ
— влаштовує —
10-го СІЧНЯ 1959 р.
ТРАДИЦІНУ
МАЛАННУ УСН-у
14-го БЕРЕЗНЯ 1959 р.
ЗАБАВУ з ТАНЦЯМИ
30-го ТРАВНЯ 1959 р.
ЗАКІНЧЕННЯ СПОРТОВОГО СЕЗОНУ
Дохід з повних імпрез повністю
призначається на сплату новозакупленого
спортивного майдану.
Слідкуйте за нашими дальшими оголошеннями.
Управа УСН-у

ЧАС —
це ГРОШІ!
Ще доназує ТРАЙДЕНТ,
що два рази до року — ВИПЛАЧУЄ 4%
від Ваших
ощадностей та приймає ошадності ПОШТОЮ!
Ощаджуйте гроші і щадіть час!
Кожна ПОШТОВА СКРИНЬКА може бути для
Вас бюром, що приймає і перешле Вашу ошадність
до ТРАЙДЕНТУ!
ШАДІТЬ ПОШТОЮ!
TRIDENT
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1935 West 51st Street, Chicago 9, Illinois
Tel.: PROspect 8-5800

● BUSINESS OPPORTUNITY ●

РЕСТОРАН до ВІНАНМУ
Повне влаштування: нічого не треба докуповувати. 64 E. 7th St., близько 2nd Ave, NYC. 1 бл. на схід від церкви св. Юра. Розмір приміщення 55 X 20, сидінь на 75 осіб, позаду го-род на пиво 35 X 20; поміро-ваний рент. Інформуватися: SAUL BIRNS 111 2nd Ave. NYC або тел.: ALgonquin 4-9800

● MISCELLANEOUS ●

WHITE EAGLE MARKETS
Meats & Provisions — Pork
Наші ковбаси цілком з своєї
акції і смаку.
Крамниця: містяться:
628 5th Ave. — 4410 5th Ave.,
Brooklyn.
664 Manhattan Ave., Green
Point, Brooklyn.
66-35 Grand Ave., Maspeth, L. I.
Main Office: Tel.: South 8-7347

ALBERT MAIER, Inc.
Pork Store
Найліпше впроваджене м'ясо
і м'ясні вироби.
Гуртовий і дрібний розпродаж.
1927 Washington Avenue
TRemont 8-8193 Bronx 57, N. Y.

SCHALLER & WEBER
"THE HOUSE OF QUALITY"
1654 2nd Ave., New York
28-28 Steinway Ave., A. A.oria
56-54 Myrtle Ave., Ridgewood
310 Front St., Hempstead
41-06 Main St., Flushing, L. I.

JOHN KRAUSS, Inc.
117-09 Liberty Ave. (Retail Store)
Richmond Hill, Long Island
M'YCO
M'YACHI ВИРОБИ

Купуйте в підприємстві
що оголошують
в "Свободі"

BUY U. S. SAVINGS BONDS!

DO VINANNY

MIAMI — FLORIDA — масмо де
знайти улюб. апар. з кух.
мезо, начиння, до парена
стільни накривки на тиж.
дівня, місяць або цілий сезон
Mr. & Mrs. FRANK TARAND
684-692 N. E. 85th Street
Miami 38, Fla. — Tel.: Plaza 8-107

HOLLYWOOD BEACH, Florida
(6 миль на північ від півн. М'ямі)
Масмо МОТЕЛЬ-АПАРТАМЕНТИ: спалень з кухнею
і ванною.
ВСІ ВИГОДИ: до моря 30 кроків, близько склепи, пошта
і ресторани. — Морські і сонячні купелі цілий рік.
ПРОСИМО ЗАЙНЯТИ ДО НАС НА ВІДПОЧИНОК!
SEAGATE MOTEL-APARTMENTS
308 Pierce Street — HOLLYWOOD, Florida
Tel.: WA 3-1777 M. J. HORODYSKY — власник

ЛІКИ: це найбільш корисний дарунок до КРАЮ!

20% ВИСИЛАСМО ДО ЄВРОПИ 20%
знижки знижки

— Гарантія доставки. — Мити оплачується тут. —
ВИСИЛАСМО ЛЕГКОЮ ПОШТОЮ.

Rimifon, Penicilin, Streptomycin, Glucose, Cycloserine, Vitamins
Irgaparin, Orinase (diabetes), Uroclad.

Спеціалісти европ. рецент полагодили Ваші рецепти точно.

СПЕЦІАЛЬНІ ПАЧКИ
для хворих на туберкульоз, артритизм, ревматизм,
диабетизм, з високим тисненням крові і т. д.
Тонкі найтонші еластичні ПАНЧОХИ, вартості \$15.00
за \$4.95

Говоримо українською, російською і польською мовами.
Пишіть або телефонуйте:

B. Feldman Pharmacy
111 Ave. "A" & 7th Street NEW YORK CITY
Tel.: OR 7-5980

СПЕЦІАЛЬНО: При замовленні поштою або особисто, за-
лучити виписку цього оголошення, а одержати, на вищега-
дані ліки і всі інші, 20% ЗНИЖКИ, яку, з огляду на ве-
лике замовлення покупців продовжуємо аж до Різдва.

Приймається ОГОЛОШЕННЯ
Святочних Побанань
у "Свободі"

Адміністрація "СВОБОДИ" повідомляє, що йду-
чи на зустріч загальним побажанням, вона й в цьо-
му році призначить окремі шпальти збільшеного
різдвяного числа на оголошення традиційних свя-
точних привітів і побажань. Ціна оголошень:

1 пал' через 1 шпальту	\$ 2.25
1 пал' через 2 шпальти	4.25
2 пал' через 2 шпальти	8.50
3 пал' через 2 шпальти	12.75
4 пал' через 2 шпальти	17.00
5 пал' через 2 шпальти	21.00
6 пал' через 2 шпальти	25.00

Треба сподіватися, що загальне громадян-
ства використає цю нагоду, щоб передати свої тра-
диційні побажання та дати про себе знати своїм
рідним, приятелям і знайомим навіть в надальших
закутках світу, куди навіряд чи звичайна пошта
занесла б таку вістку. Великий тираж "СВОБОДИ"
та відповідний зміст збільшеного святочного числа
надають таким побажанням окремої вартості і
значення.

Зголошення святочних побажань, разом з гро-
шовою оплатою, можна надіслати — найпізніше
до 20-го грудня 1958 р.

ИНЖ. ДМИТРО ВЕЛИЧКО

Сл. п. Дмитро Величко

ків, із Чернігівщини, де Ти
приїшов на світ, Київщини,
Харківщини, Полтавщини, чи
подальших окраїн нашої ба-
гатої та якже убогої в той
час, України, — заздучував
Тобі свій рятуюн від голоду,
нужди і депортації на важкі
роботи в Німеччину!

Ми згадували з Тобою і
Варшаву, де Ти після того, як
„встоявся не було сил“, —
юнаком, у сірій, подертий
військової шинелі старшини
Армії УНР і службовика
Уряду Української Народної
Республіки — в 1920 році,
найшов пристановище, після
хвороби і таборних злиднів в
Щепюрні, Каліші і Ланьцуті.
Ти пригадав мені наші зустрі-
чі на Скорупки поблизу Мар-
шаловської, де Ти жив — зі
свою дружиною — галичанкою
Марусею. Ми згадували
Собор на Празі і Василіансь-
ку Церкву на Медовій, вар-
шавську українську колонію
і її організації та установи, в
яких Ти завжди був передови-
м членом. Ти, буюло, сто-
яв на мості Понятовського чи
Кербедзя, порівнював чужу
Віслу до нашого Дніпра і ту-
жнив за Україною. Ти був за-
явди для ближніх і прияте-
лів ввічливий — для себе су-
ворий. Твою працю Ти здо-
був диплом звання інженера
на Дорпатському і Варшав-
ському Політехнікумі та пра-
цював не лише для себе і
для Рідні. В Твоїй кімнаті по-
ліції агітації від книжок,
часописів і журналів, яких Ти
був постійним покупцем і
передплатником. Байдуку чи
приходили вони до Тебе з
Львова, чи з Відня, з-за
Збруча. Ти завжди жив нади-
єю, що Україна буде вільною.

З Волі Всевишнього, Ти од-
наче не дідкався цієї світлої
хвилини. Невеличка хворо-
ба — пістряк шлунка і печі-
ни — звалила Тебе, козар-
люгу. На 61-му році Твого
творчого життя — Ти пере-
ставив у Вічність, щоб пе-
ред Всемогутнім Творцем зда-
ти останній звіт із Твоїх до-
брих діл на цьому світі. Ти за-
лишив усіх — Твою Друж-
ну і нас, Твоїх Друзів і При-
ятелів у глибокому смутку. А
там, на далекій Чернігівщині,
біля Конотопу, де Твої ко-
зацькі предки громили пів-
нічних ворогів нашої Батьків-
щини, Твої Рідні може й не
знають про те, що Тебе вже
не має між живими? Нехай
же степовий вітер занесе ту-
ди цю сумну вістку і скаже їм
усім там, що караються в мо-
сковському ярмі, що Ти жив,
творив і помер для України!
Нехай Вічна буде Тобі Па-
мять!

Іван Костюк

● В Альбамі святкували 28
листопада 46-ті роковини з дня
проголошення державної само-
стійності. Альбамі була окупована
Туреччиною. З цієї нагоди
у Москві відбулось в альбамі-
кому посольстві велике при-
няття, яке дало нагоду Хрущо-
ву висловити нову промову про
Берлін. Альбамі з вірним слу-
гою — сателітом Москви. В її
порі Тірані Совєти влаштува-
ли базу для своїх підводних
човнів — під самим боком Італії
з виходом на Адріатичне і на
Середземне моря.

Нові видання

ЗОЛОТІ ДЗВІНОЧКИ

(Іванна Савицька. Золоті
дзвіночки. Казки для ді-
тей. Ілюстрації виконав Петро
Андрусів. Союз Українок
Америки, Філадельфія, 1958).

Найкраща книжечка для
дітей, — казки І. Савицької,
— називається „Золоті дзві-
ночки“. Дітями популярною
американському журналі був
вміщений рисунковий жарт.
До батька, що заглибився в
читання часопису, підходить
у піжамі хлопчик і просить
почитати йому на сон казку.
Скривившись, батько йде до
ліжка сина і неохоче почи-
нає читати. Закінчення жарту:
спавок вже заснув. Батько
знову в своєму кіслі. Але
газета на підлозі, а сам він не
може відірватися від недочи-
таної синочкової казки.

Так само батьки будуть чи-
тати книжечку І. Савицької.
Вона про приязнь, про
добрих і злих, про допомага-
ний слабшим і про інші вічні
речі. Потягальна книжка й
зрозуміла. Видавана в
ласній вийти поза примету
нам надуманість, бо книжеч-
ку І. Савицької можна за-
купувати до розкішних видань.
Казки сюжетні. Для не роз-
водна традиційними в нас
початковими міркуваннями.
Особливо оцінює авторка
розпочинає казки:

— У затишному гнізді до-
глядала ластівка своїх ді-
ток... „Давним-давно
жили собі зайчик з ласкливою
у великій приязні...“ „Якось
одного разу вибралася гуска
в дорогу“...

Розповідь проста, як у ми-
стечко непомітний народний
творчість: „Під вечір зайчик
зайшов в густий ліс. Подали-
ся доріжкою в гущу і здалеку
почувалися старі ведмеді...“
Настрий збірки теплий і ба-
дюрний. Люди тут розмовля-
ють із звірятами, звірята
люблять людей, допомагають
дітям, а діти обдаровані най-
кращими прикметами, як це
й належить бути в неіспро-
ваному, злитому з природою,
світі.

Коли дівчина, згубивши
перстень, плаче над ставком,
то жаба допоможе їй відшу-
кати згублений. Ведмідь також
добрий, допомагає карликові
й миши, а мудрий пугач
зачікує сліпе ластів'я.

Звичайно, с і сердиці воки-
та горді лави, але вони не
псувають погідного настрою
книжки, бо перемагають ла-
гідні й беззахисні, але об'єд-
нані дружбою, звірята.

Вийнятою добра книжка
не досконала. Розповідь
різняє дрібними формами.
Авторка, очевидно, не по-
годується з теперішнім на-
прямним творчістю для ді-
тей, згідно з яким належить
обминати здрибнілі вислови. У
„Золотих дзвіночках“ не тільки
„лисичка“, „зайчик“, „ку-
рочка“ але й „м'ягенька по-
душечка“ та „ластів'я ніжно-
тулять голівку до оксамитно-
го пір'ячка“. Така, послідовно
дотримана розмовність, на
вашу думку, знижує мистець-
кий рівень казок.

Дорослі часто забувають,
що діти перебувають у світі,
який може бути далеким від
світу їхніх батьків. Слухай
аж читач „Золотих дзвіноч-
ок“ виростає у великому аме-
риканському місті. Село, в
якому народилися батьки, чуже
дитині Шикаго й Дітройту.
Чи не варто цей чужий
світ обмежити до найрозумі-
лішого: ведмедя, зайця, ви-
вірки і пугача. Але „бур'ян“
уже складніша справа, а різні
„брилли“ чи „пролебеді“
можуть збентежити й батьків,
не тільки маленьких читачів,
що живуть серед авт і ракет
чужоїм середовищем.
Гадасмо, що природності
казок І. Савицької не пасують
також деякі газетно-публі-
каційні закінчення, як напр.:
„О, як часто минають люди
„материні шапочки“ за будья-
кої маловартісної речі“.

Петро Андрусів скріпив
присмусу простоту збірки до-
ступністю талановитих ма-

Дня 30-го листопада 1958 р.,
по довгих і тяжких терпіннях,
заосмотрена Найсвятішими Тайнами,
відійшла у Вічність, на 67-му році життя,
НАША НАДРОЖЖА МАМА І БАБУНЯ,
Софія з Літинських
ГАЙДУНЕВИЧ
вдова по бл. п. о. деканові Євстахіїв,
парохіві в Підгайцях і Регенсбурзі.
Похоронні відправи відбулися з української
католицької церкви св. о. Миколая в Шикаго, Іл.,
дня 3-го грудня 1958 р., о год. 9:00 рано, на кладо-
вище парохів св. о. Миколая.
Горем прибиті:
Стефанія МИСЬКІВ — донька
Юрій МИСЬКІВ — внук
та Родина

люнків. Він намагається дати
лише те, що дитяча увага
спроможна схопити („як зві-
рената проганяють вока“,
„лава“), хоч деякі малюнки
могли б бути ще прозирливіші
 („дівчина і пастушок“).
Видавець книжки, Союз
Українок Америки, виявився,
поважним конкурентом О. П.
Д. Л. Добри наслідки шля-
хетного суперництва налізи.
Іван К-ий

Короткі Вістки

● За 30 миль на північний
захід від Лос-Анджелеса, Калі-
форнія, вдалося погасити поже-
жу чагарників, яка охопила по-
лицу в 4,000 акрів. Сильний вітер
дуже перешкоджає гашенню.

● Президент 3-днішньої Араб-
ської Республіки, Насер виго-
лосив три і пів години промову,
в якій гостро атакував Аме-
рику, Англію і Францію. Він
закликав Америку затулювати
змови і замахів „арабськими ру-
ками“, бойкотувати названу
Республіку і старання ізольо-
вати її. Водочас Насер виразно
ти тунісського президента Габи-
ба Бургуїбу, так само, як це
сталося з іракським прем'єром
Нури ес Саїдом.

● У місті Ямуні в Кашмірі, що
його прилучено до Індії, успі-
реш гострий опозиції сусіднього,
також мусульманського Паки-
стану, почався судовий процес
проти „лева Кашміру“ колиш-
нього прем'єра Мохаммеда Аб-
дуллаха, який разом із тепе-
ршнім індійським прем'єром
Неру боровся проти волюнтариз-
му. Абдуллаха арештував
протидійський уряд Кашміру 5
років тому за звинувачення в пе-
редаванні плембичу, що, мабуть,
вийшов би проти приєднання
Індії. В минулому році звільне-
но його, але він негайно відно-
влює активну діяльність проти
теперішнього режиму і прина-
лежності Кашміру до Індії.

Останнє членство Українського
Народного Союзу, а тим самим
і спільнотами 20-ти мілья-
рдів нового майна організації!
Можливі свідки української на-
малюють своїм обов'язком сплатити
в рядках Українського Народного
Союзу, щоб своїм членством
зближати кидати ідейних уза-
ємних прагнень.

Американська фірма закупила в СССР
54 мільйони галлонів бензини

Нью Йорк. — 3 промисло-
вих джерел повідомляють, що
фірма „Дов Хемікел Компані“
купила в СССР 54 мільйони
галлонів бензини, яку мають
привезти в роках 1959 і 1960.
Ця бензинна має коштувати
13,500,000 дол., по 24 центи
за галлон. Фірма „Дов“ пла-
тує в данських гульденах.
Тепер бензинна в ЗДА коштує
по 31 центів за галлон. Пред-
ставник фірми „Дов“ заявив,
що заключив цей договір із
двох причин: 1) бо совєтська
бензинна дешевша; 2) купив-
ши такі великі запаси, не бу-
де ця фірма залежна від май-
бутнього змінного ринку в
ЗДА. Ця транзакція є най-
більшою в повсякденних роках,
бо сума 13,500,000 доларів є
на 50 відсотків більша від всіх
совєтських закупів в ЗДА в
1953-1957 роках; є вона біль-
ша від суми, на яку ЗДА за-
купили були в СССР товари
в 1953-1954 р.р. СССР почи-
нає демпінгувати ЗДА, і уряд
цієї країни мусить взяти це
до уваги.

КНИЖКОВІ НОВИНИ
Леся Храплива: ВІТЕР З УКРАЇНИ
Оповідання та казки для дітей \$ 2.00
Степан Бусатий: ЕМІГРАЦІЯ В ПОХОДІ
Гуморески \$ 1.50
Яр Славутич: ІВАН ФРАНКО І РОСІЯ \$ 0.50
Джон Кітс: ВИБРАНІ ПОЕЗИ
Вступна стаття і переклади Яра Славутича \$ 0.50
"СВОБОДА"
P. O Box 346 — JERSEY CITY, N. J.

ТАКАС
48 E. 7th St.
New York City
Tel. OR 3-3550
РІЗДВЯНІ ДАРУНКИ
від АРКІ — справляють по-
далий привіт: гарні
і дешеві.
● РОЗШУКИ ●
Рідна пошуку
ІВАННА ЛУЦІВА,
уродж. 8. 3. 1925 в Дерезичах,
пов. Дрогобич. Хто з товари-
шів-учасників бою під Вродами,
де він, мабуть, був ранений, ма-
в би якусь вістку про його долю,
прошу подати на адресу:
George E. FERENCZYCH
265 Liberty Avenue
Jersey City 7, N. J.
Пошуку рідного брата,
МИХАЙЛА ЗАЙЦЯ,
із Телешинської Синової, пов. Лись-
ко, який в 1939 році вийшов з
польського армією на Мадяри-
ну. Вісти слати на адресу:
Anastasia SUCHY (Pikolycky)
207 W. Marcellus Street
Sarasota 4, N. Y.
Заграниці часописи прошу
про передрук.

Хрестина мама пошукує
ОЛІО ОЛЕКСИЧУ
діа. привіт — КРОХМАЛЬ.
Хто знав би, чи перебуває про неї,
або вона сама, прошу писати
на адресу:
Tonia KROCHMAL
4211 Martin Street
Detroit 10, Mich., USA

Будуть в підприємстві,
що оголошують
в "Свободі"

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИХ СПОСІБ
КУПУНТИ СВОЇ БОНДИ
ЧЕРЕЗ ЦЕНТРОЛ СЕРВІС

Посмертні Згадки

ВАСИЛЬ-ЛІСНИК, член 235
Відд. УНСоюзу в Росфорді,
Огайо, помер 16-го листопада
1958 р., на 72-му році життя.
Поховання поховано в с. Руд-
ка, пов. Фростсбург, Зах. Украї-
на. Похорон у смутку донь-
ки Марії і сина Івана. Похо-
рон відбувся 18-го листопада
1958 р. — В. І. П. !
І. Шестак, сепр.

АННА ОСЕО, довголітня член-
ка Відд. 112 УНСоюзу в
Клівленді, Огайо, померла
29-го жовтня 1958 р., по тяж-
кій та короткій недугі. Поки-
ла похована у власній смут-
ку чоловіка, Миколая і 2 до-
чок: заступила Еліт та Флорен-
ці, зятя і 2 внуків. Похорон
відбувся 1-го листопада 1958
року, при участі Родини, При-
ятелів і Сестричанин Відду-
ка, з пох. завізався до греко-лат.
церкви св. ап. Петра і Павла,
на українській мові, цвинтар.
Парма, Огайо. — В. І. П. !
П. Р. сепр.

СВА МУСІН, довголітня член-
ка Т-на „Запорозька Січ“,
Відд. 347 УНСоюзу в Millville,
N. J., померла 4-го листопада
1958 р., на 62-му році життя.
Покинула похована у велико-
му смутку чоловіка Стефана,
з пох. завізався до греко-лат.
церкви св. ап. Петра і Павла,
на українській мові, цвинтар.
Парма, Огайо. — В. І. П. !
Гр. Тимчій, сепр.

МИХАЙЛО КАНЮК
Погребеник
KANIUK
CHICAGO FUNERAL HOME
2321 W. Chicago Avenue
Chicago 22, Illinois
Phone: ARmitage 6-4575
Похоронні заведення Ісуса
христоса завжди сторіччя.

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБЕНИК
Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКЛИНХ.
Контролює температуру.
Модерна ванна для умиття /
діток.

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

Українці ДІТРОЙТУ й ГЕМТРЕМКУ!
Зайдіть перед РІЗДВЯНИМИ СВЯТАМИ до великого
новозаснованого
МАГАЗИНУ ЗАБАВОК
BUDNY'S TOYTOWN
9801 Jos. Campau Ave. — пр. EValine
в ГЕМТРЕМКУ, Мінн.
Tel.: TR 1-6552

Три поверхи різного роду подарунків: ровері, гри, за-
бавки для дитини, возики, ляльки з прегарного матерія-
лу — все це по найнижчим цінам. Великий вибір стереофоні-
чних рекордів і альбомів.
МУЗИЧНА ШКОЛА — МУЗИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ.
Можна користатися з — LAYAWAY — плану

SOON HE PAUSED, GRIMACING.
SAM'S SPOOR LED TO THE
WATERFRONT — WHERE EASY
JOE'S BOAT WAS DOCKED!

ALTHOUGH EXPOSED IN
HIS ROLE AS CHAKA,
THE CRAFTY SAM GOT
AWAY — BUT TARZAN
FOLLOWED IN PURSUIT.

Хоч хитрий Сем був вияв-
лений в ролі Чаки, то йому
вдалося втекти... Але Тар-
зан гнався за ним.

Швидко він затримався,
скрикнувши. Сліді Сема ве-
ли до пристані... де стояв
човен Джова!

Коли ж Тарзан обходив ріг вулиці, він поспішав, бо
Сем дійшов вже до човна!

TARZAN, ч. 4171. На сліді.

THEN, AS TARZAN ROUNDED A CORNER HE SUMMONED
EVEN MORE SPEED, FOR SAM HAD REACHED THE BOAT!